

MATTHYSENS, Frans-Jan (eigenlijk Francis-cus-Joannes) (Antwerpen 22 december 1811 – Antwerpen 19 mei 1870).

Was de zoon van een welgestelde Antwerpse zakenman, volgde lager onderwijs te Antwerpen en volgde humaniora te Turnhout. In 1831 werd Matthyssens kandidaat in de natuurwetenschappen en twee jaar later, na studie in Parijs en Gent, doctor in de geneeskunde. Na zijn opleiding vestigde hij zich voorgoed in Antwerpen.

Matthyssens was weldra actief in de Vlaamsgezinde kring rondom **Hendrik Conscience**. Hij werd lid van **Het Heilig Verbond**, van **De Hermans** en van **De Toekomst** (1844-1845). In 1845 was hij kandidaat voor de gemeenteraadsverkiezingen op de eerste zelfstandige flamingantische lijst. Toen in 1847 Conscience en zijn vrienden werden uitgesloten, verliet hij als voorzitter **De Olijftak**. Hij werd medestichter van **Voor Tael en Kunst**, waarvan hij tot in 1852 voorzitter was.

In 1848 werd hij tot gemeenteraadslid van Antwerpen gekozen zonder uitdrukkelijk tot een bepaalde partij te behoren. In die functie, die hij tot 1857 en van 1864 tot aan zijn dood bekleedde, speelde hij een belangrijke rol in het bestuur van de stad. Zo stimuleerde hij de oprichting van een hogere handelsschool waar hij de geschiedenis van de handelsproducten zou doceren. In 1855 was hij medeoprichter van het tijdschrift *De Vlaamsche School*. Van de oprichting (1860) af was hij lid van het Antwerpsch Provinciaal Leescomiteit. Hij zette zich in voor de bloei van het toneelleven en hielp een toneelbibliotheek oprichten en toneelwedstrijden organiseren. Hij steunde de bouw van een Nederlandse schouwburg. Zijn lidmaatschap van verscheidene liefdadige en geneeskundige verenigingen en sommige van zijn geschriften tonen een sociale interesse aan. Hij schreef en vertaalde in het Nederlands wetenschappelijke werken over geneeskunde, natuurkunde, economie en meetkunde; ze zijn populair-wetenschappelijk, maar hebben zeker bijgedragen tot het vernederlandsen van de technische woordenschat.

WERKEN: Natuurkundige lessen, 1946; – Grondbeginselen der werkdadige meetkunde, 1850; – Levensleer en Ontleedkunde van het Menschenlichaam, 1852.

LITERATUUR: Redevoeringen uitgesproken bij de plechtige begrafenis van den heer Franciscus-Joannes Matthyssens in leven gemeenteraadslid der stad Antwerpen, 1870; – 'Franciscus-Joannes Matthyssens', in *De Vlaamsche School* (1870), p. 55-60.

JAN GEENS* EN LUC VANDEWEYER